

Boříme mýty o open science: otevřená diskuze

Série školení pro technicko-administrativní pracovníky:
Jak podporovat open science

CENTRUM PRO PODPORU
OPEN SCIENCE
Univerzita Karlova

Šárka Grofová, Dagmar Hanzlíková
Projekt RKV II
10. 06. 2021, v 11:00
Centrum pro podporu open science
openscience@cuni.cz

Tato prezentace byla podpořena projektem OP VVV Rozvoj kapacit pro výzkum a vývoj UK II, CZ.02.2.69/0.0/0.0/18_054/0015222

UNIVERZITA
KARLOVA

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Mýty a miskoncepce

Dnešní prezentace a vaše názory

- Přehled nejčastějších mýtů o OA, RDM a OS naleznete v [Moodle kurzu](#) školení.
- V dnešní prezentaci si ukážeme ukázky z praxe:
 - Doktorandka, která chce publikovat v režimu OA
 - Výzkumník, který musí spravovat svá data
 - „Open Science Šampion“ a reakce jeho kolegů
- Pište do chatu 😊
- Hlasujte 😊
- Přihlaste se o slovo 😊

Doktorandka přírodovědecké fakulty Mgr. Žofie Křemíková

Žofie zatím úspěšně plní podmínky doktorského studia, stále ale **potřebuje vykázat publikační činnost**. Publikační model open access považuje za ten správný směr, protože chce, aby její článek měl co největší **informační dopad** a obecně se ztotožňuje s principy open science. Nyní tuto možnost jde konzultovat se svým vedoucím.

Její vedoucí ale open access odmítá, a tvrdí následující:

- OA je publikování za úplatu bez ohledu na kvalitu a přínos.

Na konci naší série školení věříme, že toho všichni přítomní již opravdu považují za mýtus.
Co byste Žofii poradili, aby svému vedoucímu odpověděla?

Napište nám do chatu!

Vedoucí trochu pookřál, stále je ale velice nedůvěřivý tomuto publikačnímu modelu. Ptá se:

- **A to Vám nevadí, že OA časopisy jsou nekvalitní a mají nízký, ne-li žádný impakt faktor?**

Toto taky víme, že není úplně pravda. **Jaké nástroje / platformy byste využili pro dokázání toho, že existují i impaktované OA časopisy?**

Napište nám do chatu!

**Žofie má nyní svolení vedoucího k tomu,
aby publikovala OA.**

**Bohužel ale v tuto chvíli nemá žádné
finanční zdroje na uhrazení publikačního
poplatku**

Co byste ji poradili?

Hlasujte!

Vaše zkušenosti

- S jakými "mýty" o publikačním režimu open access jste se setkali ve vaší praxi?
- Hlasujte!

Vedoucí ústavu archeologie doc. Alfons Kostička, Ph.D.

Docent Kostička je archeolog, jehož výzkumný tým nedávno odkryl naleziště s bronzovými soškami. Nyní chtějí publikovat článek popisující jejich nález, ale prestižní časopis, který si vybrali, požaduje jako podmínku publikace článku **zveřejnění podkladových dat**. Pan docent se ve svém oboru s podobnou podmínkou ještě neseťkal, proto se chce poradit.

Doc. Kostičku zarazila hned otázka podkladových dat

Ale já přeci žádná data nemám, v archeologii data nesbíráme, tak co po nás chtějí?

Z toho mála, co o jeho výzkumu víte, myslíte si, že je to skutečně tak?

Na co byste doc. Kostičku upozornili? Co byste mu navrhli?

Napište nám do chatu!

**Ted' už ví, co se myslí podkladovými daty,
ale není si jistý, jak s nimi naložit...**

Jak mám sdílet bronzové sošky??

**Co byste mu doporučili, aby se svými
soškami udělal?**

Jaký způsob sdílení by mohl být vhodný?

Napište nám do chatu!

Nyní už doc. Kostička ví, jaká data by měl sdílet a má přehled o možnostech, jak to udělat. Stále však má trochu obavy...

Ale já chystám ještě jednu publikaci a nechci, aby mi má data někdo vykradl.

Jak by mohl doc. Kostička postupovat?

Napište nám do chatu!

Krátké shrnutí možností, které má doc. Kostička, pokud nechce/nemůže sdílet svá data před další publikací:

- Publikování s časovým embargem
- Předregistrace výzkumného projektu
- Sdílení metadat
- Publikování datové sady prostřednictvím článku v datovém časopisu
- Publikování a sbírání citací 🕶️

Vaše zkušenosti

- S jakými "mýty" o správě výzkumných dat a otevřených datech jste se setkali ve vaší praxi?
- Hlasujte!

“Open Science Šampion” PhDr. Vítězslav Blatouch, Ph.D. (Pedagogická fakulta)

Dr. Blatoucha považujeme za šampiona v open science, protože:

- Při výzkumu si vede DMP
- Publikuje v otevřených časopisech
- Ukládá preprinty do preprintových repozitářů
- Sdílí data (as open as possible..)
- Snaží se zviditelnit vědeckou práci prostřednictvím účasti v citizen science projektu sběru obrázků rostlin rostoucích ve městě přímo od obyvatelů města
- Využívá OER ve výuce a sám je publikuje/produkuje

“Open Science Šampion” PhDr. Vítězslav Blatouch, Ph.D. (Pedagogická fakulta)

Jeho kolegové se mu často diví, ptají se a konstatují:

- Proč řešíš OS když nejsi v přírodních vědách?
- OS, takže prostě publikuješ v OA časopisech, to je všechno, vid’?
- Co z toho máš? Vždyť to je hrozně práce...
- Ses zase chytl jedné módní vlny, která se zase přežene...

Vaše zkušenosti

- S jakými "mýty" o open science jako takové jste se setkali ve vaší praxi?
- Hlasujte!

OS mýty: diskuze

**Školení Jak podporovat
open science
Otevřená diskuze**

O čem jste diskutovali?

- Open Access a veřejnost
- Benefits otevřeného přístupu - vyšší citovanost
- Bezpečnost sdílených dat
- Sdílení výzkumných dat

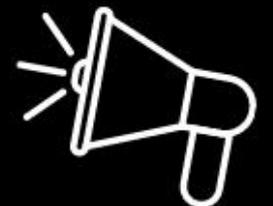
Závěrem

- Rozšiřující materiály v [Moodle kurzu](#) školení vám zůstanou k dispozici
- Prezentace z přednášek v [Zenodo komunitě](#) a Moodle kurzu
- Prosíme o vyplnění **karty účastníka**:
 - Datum na straně 2 - 25. 5. 2021
 - Datum na straně 3 - po 10. 6. 2021
 - Originál nebo elektronický podpis
 - Budeme vás kontaktovat

Zůstaňte v obraze

- Sledujte [stránky Centra pro podporu open science](#)
 - Aktuální slevy na publikační poplatky open access
- [Přihlašte se](#) do e-mailové konference oa-l@cuni.cz, kam jsou zasílány aktuální informace ze světa open science (pro studenty a zaměstnance UK)
- Sledujte [Zenodo komunitu](#) Centra pro podporu open science

**AŽ VÁM NIC ZE SVĚTA OPEN
SCIENCE NEUNIKNE!**

Centrum pro podporu OS je tu pro vás

- Obrat'te se na nás!
 - Publikační režim open access: openaccess@cuni.cz
 - Správa výzkumných dat: researchdata@cuni.cz
 - Právní aspekty open science: openlaw@cuni.cz
 - Open science obecně: openscience@cuni.cz

Datový dotazník: prosba o součinnost

- Analýza správy a uložení výzkumných dat na Univerzitě Karlově
- Cílová skupina: Akademičtí a výzkumní pracovníci
- Termín sběru: **30. 6. 2021**

VSTUP DO DOTAZNÍKU

Děkujeme za pozornost.

Centrum pro podporu open science
Ústřední knihovna UK
openscience@cuni.cz

